

Brúsajökils kvæði

1.
Tað var um eina jólatíð,
hundar fóru í bond,
har kom gongukall gangandi,
bar hækju undir hond.

Niðurlag:

*Ólavur kongur herjar hann
mót trøllum,
hans eru segl av silki reyð,
Ormurin rennur, árar leika í tollum.*

2.
"Set teg niður, gamli maður,
set teg mær í hjá,
tú manst vita frá mongum at siga,
góð eru gomul ráð.

3.
Hoyr tú tað, hin gamli maður,
set teg mær so nær,
veitst tú nakrar fíggarvánir
satt at siga mær?"

4.
"Eg veit ongar fíggarvánir
satt at siga tær,
men úti fyri Herjalondum
liggja oyggjar tvær.

5.
Úti fyri Herjalondum
liggja oyggjar tvinnar,
onnur eitur Syðra,
og onnur eitur Minna.

6.
Onnur oyggin Syðra
og onnur oyggin Minna
har býr inni Brúsajökil,
ert tú maður at vinna."

7.
Ásbjörn letur sær bussu smíða
væna og so fríða,
kvittar norð við Herjalond,
hesi jólini líða.

8.
So siglir hann Ásbjörn
norð fyri Herjaroy,
hvørki kom honum Gud í hug
ella tann heilaga moy.

9.
So siglir hann Ásbjörn
norð fyri Herjalond,
hvørki kom honum Gud í hug
ella tann heilaga ond.

10.
"Leggið her at landinum,
sum fjøran hon er stutt,
hetta man vera Brúsa høll,
ið beint í fjøll er upp.

11.
Leggið her at landinum,
sum fjøran hon er slætt,
hetta man vera Brúsa høll,
ið beint í fjall er sett.

12.
Her skulu tit liggja, mínir menn,
og gera so lítið av,
annan morgun vænta mín,
tá ið sólin roðar í kav.

13.
Her skulu tit liggja, mínir menn,
gera so lítið gny,
annan morgun vænta mín,
tá ið sólin roðar í ský."

14.
Ásbjörn gekk frá strondum niðan,
tað við ongar sveinar,
tá ið hann kom í hellið inn,
ikki var Brúsi heima.

15.
Hann stjól burt hans gull og fæ,
so hans góðs og garðar,
hevði hann ikki stolið hans vápnaprógv,
tá mundi tað minst um vara.

16.
Hann stjól burt hans gull og fæ,
hevði ei hondum hów,
bar so aftur til strandar oman,
snekkjuna lagdi í sjó.

17.
Tekur hann bæði gull og silvur,
sær í byrðar at binda,
klæði hans og vápnaprógv
hann letur at strondum rinda.

18.
Ásbjörn kastar byrði sína
niður á grønan vøll:
"Eftir liggja handskar mínir
heima í Brúsa høll.

19.
Eftir liggja handskar mínir,
teir ljóti eg at søkja,
er hann heima, Brúsajökil,
tá man verða fløkja."

20.
Svaraði ein av sveinunum:
"Vilt tú ráð míni tiggja,
siglum aftur til landanna,
lat teir handskar liggja."

21.
Svaraði ein av sveinunum,
gull bar hann á hondum:
"Mangan gerast handskar slíkir
heima í várum londum."

22.
Tí svaraði Ásbjörn,
snarlíga hann sær vendi:
"Eg havi so leingi borið teir handskar
uppi á míni hendi."

23.
Her skulu tit liggja, mínir menn,
gera so lítið av,
annan morgun vænta mín,
tá ið sólin roðar í kav.

24.
Her skulu tit liggja, mínir menn,
undir grønari líð,
annan morgun vænta mín,
tá ið sólin roðar í ský."

25.
Ásbjörn gekk frá strondum niðan
tað við ongar sveinar,
tá hann kom í hellið inn,
tá var Brúsi heima.

26.
Tá svaraði Ásbjörn,
bæði vænur og vitur:
"Her liggja nú handskar mínir,
sum tú Brúsi situr."

27. Tú hefur tikið mitt gull og fæ so mitt goðs og garðar, hevði tú ikki tikið mitt vápnaprógv, tá mundi tað minst um vara.
28. Tú hefur tikið mitt gull og fæ hartil mitt skart og skreyt, bart tað so til strandar oman, næst at knørrur fleyt."
29. Tí svaraði Brúsajökil: "Verði her enn sum áður, aftur lokist helli mitt, eingin gluggi á."
30. Tí svaraði Brúsajökil: "Verði her enn sum fyrr, aftur lokist helli mitt, verði her ongar dyr."
31. So gingu teir innanhalla, eykaðist meiri vandi, traðkaðu teir so hellisgólv, sum teir høvdu troðið í sandi.
32. So tókust teir hondum saman, gjørdu snarpan leik, so trúðu teir björgið niður sum tað bleyta leir.
33. So var sagt, at Brúsajökil mikið megin fekk, sipaði Ásbjörn á hallargólv, so hálsur av liðið gekk.
34. Hann tók upp hans skinn og kropp og kastar á hurðarás: "Ligg nú her," kvað Jökil so, "í kvöld til øskukrás."
35. Ásbjörn skar so sára við, tá hann gav upp ond, tað hoyrdu hansara sveinar niður til sjóvarstrond.
36. Svaraði ein av sveinunum, so sárliga hann græt: "Tað hoyrði eg á røstini, at Ásbjörn lívið læt."
37. Svaraði annar av sveinunum, hetta nú hann segði: "Tað hoyrði eg á røstini, at Ásbjörn lívið legði."
38. Sveinarnir, ið eftir vóru sigldu sjógvin salta, Ásbjörn fell í Brúsa høll, út gekk gáta Galta.
39. Teir vundu upp síni silkisegl, gull við ráum brann, strika ei á bunka niður fyrr enn við Noregs land.
40. Hegar í teirra snekkja kendi fagurt land, lótu síni akker falla á so hvítan sand.
41. Lótu síni akker falla á so hvítan sand, tá var Ormar Tórólvs son riðin niður til strand.
42. Tá var Ormar Tórólvs son riðin niður til strand: "Hvar er Ásbjörn, bróðir mín, hann kemur ei fyrstur á land?"
43. Svaraði ein av sveinunum, ið siglt hevði sjógvin salta: "Ásbjörn fell í Brúsa høll, út gekk gáta Galta."
44. Ormar snúðist teimum frá bæði av ilsku og reiði: "Tó skal eg á Herjalond, eg komi ei aftur úr teirri."
45. Tá svaraði Ólavur kongur, mælir fyri munni á sær: "Kvittar tú til Herjalond, lat meg fylgja tær."
46. Hoyr tú Ormar Tórólvs son, tú kvittar til Herjaroy, kom tú bæði Gud í hug og ta heilagu moy.
47. Hoyr tú Ormar Tórólvs son, tú kvittar til Herjalond, kom tú bæði Gud í hug og so ta heilagu ond."
48. So siglir hann Ormar norð fyri Herjaroy, bæði kom honum Gud í hug og so tann heilaga moy.
49. So siglir hann Ormar norð fyri Herjalond, bæði kom honum Gud í hug og tann heilaga ond.
50. "Leggið nú her at landinum, sum fjøran hon er stutt, hetta man vera Brúsa helli, beint í fjallið upp.
51. Leggið nú her at landinum, sum fjøran hon er slætt, hetta man vera Brúsa helli, ið beint í fjall er sett.
52. Her skulu tit liggja, mínir menn, og gera so lítið av, annan morgun vænta mín, tá ið sólin roðar úr kav.
53. Her skulu tit liggja, mínir menn, gera so lítið gný, annan morgun vænta mín, tá ið sólin roðar úr ský."
54. Ormar gekk frá strondum niðan alt fyri uttan vanda, vøtnini gerast bleik og blá, honum fyri eygum standa.
55. Tað var Ormar Tórólvs son, gekk sær niður til strand: "Fáið mær higgar mín lítla bát, eg nái ikki í hellið at ganga."
56. Ormar skeyt sín lítla bát út frá hvøssum steini: "Hoyr tú vandi Brúsajökil, eg verði tær at meini."

57.
Ormar skeyt sín lítla bát
út frá hvössum gróti:
"Hoyr tú, vándi Brúsajökil,
tú skalt taka ímóti."
58.
Væl slapp hann um vötnini,
væl slapp hann av teim vanda,
hann sær ein so grimman katt
fyri sínum eygum standa.
59.
Ormar legði ørv á strong,
aðra og ta triðju,
køtturin tók mót øllum teim,
hann beit tær av um miðju.
60.
"Tú gert ikki, ungi maður,
tínar ørvar oyða,
um tú skjýtur í allan dag,
tú fært meg ikki til deyða.
61.
Tað var Ormar Tórólvsson,
hann heldur á brandinum bjarta,
rendi so fyri kattins bróst,
at oddurin stóð í hjarta.
62.
Køtturin fell á jørðina niður,
verøldin tók at skelva,
út so lupu tey fimtan trøll,
tey ristu sínar bjálvar.
63.
Tá var hjartað á Ormari kvikt
sum knívur í leysum skefti,
hann fekk dripið tey fimtan trøll,
tá var Brúsi eftir.
64.
Ormar hevði tann sið á sær,
ið Ásbjørn hevði ei fyrr,
so er mær av sonnum sagt,
hann risti kross í dyr.
65.
"Hoyr tú vándi Brúsajökil,
tað tali eg til tín,
eg havi ongar bøtur tikið
eftir Ásbjørn bróður mín.
66.
"Hann tók burt mítt gull og fæ,
so míni góðs og garðar,
hevði hann ikki tikið mítt vápnaprógv,
tá mundi tað minni um vara.
67.
Tá svarar Brúsajökil,
mælir fyri munni á sær:
"Tú hevur dripið mín besta køtt,
var komin av sjálvum mær."
68.
Til tess svaraði Ormar sterki,
ilt er skap at eggja:
"Vit skulum Ásbjørn príða
javnst við køttin leggja."
69.
Ganga teir um hellisgól,
eykaðist vandi meiri,
so traðkaðu teir hellisgól
sum tað var bleyta leir.
70.
Tá var brak í Brúsa høll,
Ormar komst á knæ:
"Av Gudi signaður Ólavur kongur,
dugna veit tú mær!
72.
Eg skal tæna Ólavi kongi
í mín allan aldur,
vil Gud meg úr neyðum loysa,"
lovaði sá brinjubaldur.
73.
Til svaraði hann Brúsajökil,
rópar nú alvæl hátt:
"Tann, tú hevur í kjafti á tær,
hann er ikki her í nátt."
74.
Tá var rómur í hellinum,
Brús fell á knæ,
so kluvu teir bergið niður
sum tað bleyta træ.
75.
So var skeggið á risanum sítt
sum síðasta tagl á hesti,
Ormar setti føtur í fjall,
nú eru handafestir.
76.
So var sagt, at Ormar sterki
mikið megin fekk,
báðar hendur í risans skegg
og føtur í fjallið setti.
77.
Hann reiv av honum skeggið alt,
kjøtið inn at tonnum,
enntá toktist Brúsajökil
frálíkur øðrum monnum.
78.
Hann reiv av honum skeggið alt,
kjøt og kjálkafyllu.
"Eya meg," segði Brúsajökil,
"nú gerast leikir illir.
79.
Skeggið ræð at príða meg,
vænt var tað og tekt,
tríggjar reisar á hvørjum degi
tað yvir gullroyki hekk.
80.
Skeggið ræð at príða meg,
er tess virði full,
tríggjar reisar á hvørjum degi
prýddi eg tað við gull."
81.
So var sagt, at Ormar sterki
mikið megin fekk,
hann sipaði risan á hellisgól,
so hálsur úr liði gekk.
82.
Brúsi skar so sárliga við,
tá hann fekk banasár;
hetta hoyrdu Ormars menn,
niðri á skipum lá.
83.
"Hetta var ikki Ormars røst,
ið nú mundi ganga til deyða,
signað veri móðirin,
bitan í munnin legði."
84.
So gekk Ormar innanhalla,
rívur upp grót og grund,
tríggjar steinar í barmá sær,
og hvørs tóð meiri enn pund.
85.
Tríggjar steinar í barm á sær,
tann hin ríki álvur,
tveir gav hann sankt Ólavi kongi,
tann triðja hevði hann sjálvur.
86.
Eg vil tæna tær, Ólavur kongur,
ævi og allan aldur,
um enn eg livi híðaleysur,"
segði tann brynjubaldur.